

Przegląd zmian kadrowo-płacowych 2022/2023 + wzory do pobrania

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

O ile w roku 2022 najważniejsze zmiany na rynku pracy obejmowały nowości i zawirowania podatkowe – Polski Ład ze swoimi niekończącymi się nowelizacjami – to rok 2023 będzie stał pod znakiem wielu istotnych i oczekiwanych zmian kadrowych w tym trzech nowelizacji KP. Część zmian jest już pewna i wiadomo, kiedy będzie wchodziła w życie, inne są dopiero na etapie prac legislacyjnych, chociaż już dawno powinny stać się częścią porządku prawnego.

W treści książki, którą oddajemy w ręce Czytelniczek i Czytelników dokonujemy szczegółowej analizy najważniejszych zmian związanych z rynkiem pracy, jakie weszły, wchodzi lub będą wchodzić w życie w ostatnich lub najbliższych tygodniach i miesiącach. Jesteśmy w okresie, który nie jest łatwy w związku z obecną sytuacją gospodarczą, inflacją, która zbliża się do 18%, a zgodnie z prognozami jej szczyt jest przewidziany na I kwartał 2023 r. W kolejnych miesiącach będzie powoli spadać, jednocześnie nadal mając dwucyfrowy wynik. To właśnie wysoka inflacja prognozowana na rok 2023 spowodowała, że czeka nas dwukrotna podwyżka płacy minimalnej: od 1.1.2023 r. wzrośnie z obecnych 3010 zł do 3490 zł, a od 1.7.2023 r. o kolejne 110 zł do kwoty 3600 zł. Dwukrotna podwyżka płacy minimalnej wpływa również na wiele innych składników związanych ze świadczeniami na rzecz pracowników oraz karami jakie pracodawcy mogą otrzymywać.

W 2023 r. wejdą w życie trzy istotne nowelizacje KP. Dwie procedowane w ramach jednej nowelizacji KP przyjętej przez Sejm 1.12.2022 r. dotyczą badania trzeźwości i pracy zdalnej, a trzecia która nadal znajduje się w konsultacjach społecznych, ale może wejść w życie w pierwszej połowie 2023 r. obejmuje implementacje unijnych przepisów dwóch dyrektyw – Work Life Balance i dyrektywy o informowaniu.

Jeśli chodzi o badanie trzeźwości – przepisy nowelizujące KP przewidują, że pracodawcy będą mogli badać pracowników na obecność alkoholu oraz innych substancji działających podobnie do alkoholu. Zmiany mają wejść w życie już po 14 dniach od opublikowania ich w Dz.U., co może mieć miejsce jeszcze w styczniu albo lutym 2023. Natomiast w przypadku pracy zdalnej – przepisy przyjętej przez Sejm ustawy z 1.12.2022 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (ZmKP22) przewidują, że praca zdalna zostanie w końcu (po prawie 3 latach prac) wpisana na stałe do KP. Kodeks pracy przewiduje wykreślenie przepisów o telepracy podobnie jak czasowo funkcjonującej pracy zdalnej na podstawie przepisów covidowych. W KP wskazano, że zasady pracy zdalnej będą musiały zostać określone w regulaminie lub porozumieniu. W KP jest też mowa o pracy zdalnej okazjonalnej w wymiarze do 24 dni kalendarzowych w skali roku. Przepisy dotyczące pracy zdalnej mają wejść w życie w ciągu 2 miesięcy od dnia opublikowania w Dz.U., co może nastąpić na przełomie marca i kwietnia 2023 r.

Implementacja przepisów UE w tym Work Life Balance – opóźniona nowelizacja KP, która miała wejść w życie na początku sierpnia 2022 r., cały czas nie została przyjęta przez RM. Nowe przepisy

przewidują między innymi zmiany w urlopach, w tym wprowadzenie tzw. urlopu opiekuńczego oraz zwolnienia w związku z siłą wyższą, a także zmiany obejmujące szerszy zakres informacji jakie pracodawcy będą mieli przekazywać pracownikom.

W 2022 r. przeprowadzona została nowelizacja PPKU, której druga część weszła w życie w listopadzie, a już na początku 2023 r. pracodawców czeka pierwszy ponowny automatyczny zapis do PPK. W książce omawiamy, co należy wiedzieć w związku z nowelizacją PPKU, kogo można wcześniej zapisać do PPK, w jaki sposób postępować z nienależącymi dokonanymi wpłatami (ten przepis może się przydać zwłaszcza na początku 2023 r.), jakie są zasady dotyczące wypłaty transferowej nowego uczestnika PPK oraz jakie nowe uprawnienia w ramach PPK uzyskała PIP. Pierwsze miesiące 2023 r. będą dla pracodawców dużym wyzwaniem w związku z faktem, że wszystkie deklaracje rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK stracą ważność w 28.2.2023 r. trzeba będzie ustalić kogo, na jakich zasadach i w jakim terminie w pierwszej kolejności należy poinformować a następnie za kogo rozpocząć ponowne wpłaty do PPK.

Równoległe ustawodawca dokonał zmian w PracProgEmerytU, likwidując jeden ważny obowiązek dotyczący przekazywania informacji rocznej do KNF (do 1 marca), równocześnie nakładając na pracodawców obowiązek weryfikacji poziomu partycypacji w PPE. Dwa razy w roku – w styczniu i lipcu – informacja o poziomie partycypacji musi zostać przekazana do PFR. Kolejny raz już do 31.1.2023 r. Na dostosowanie innych zmian w PPE pracodawcy będą mieli czas do 2026 r.

Pod koniec 2022 r. i na początku 2023 r. czeka nas kolejna podwyżka diety z tytułu podróży służbowej, zarówno krajowej jak i zagranicznej. 29.11.2022 r. weszły w życie zmiany obejmujące podróże zagraniczne dla kilkudziesięciu krajów, natomiast od 1.1.2023 r. podwyższona zostanie z 38 zł do 45 zł wysokość diety z tytułu podróży krajowej. Co ciekawe, dieta z tytułu podróży krajowej wzrosła drugi raz w ciągu ostatnich 6 miesięcy – pod koniec lipca nastąpiła podwyżka po prawie 10 latach z 30 do 38 zł. Druga ważna zmiana, która nie zakończyła jeszcze etapu konsultacji społecznych to zmiany w tzw. kilometrówce, w kolejnych tygodniach czeka nas pierwsza podwyżka od 15 lat w tym zakresie.

Kolejne ważne zmiany, o których należy pamiętać to zmiany w przepisach podatkowych, o ile w 2023 r. nie czeka nas kolejna rewolucja na miarę Polskiego Ładu, to wchodzić w życie będą jeszcze zmiany związane z jego naprawą. Większość zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych poruszonych w publikacji jest konsekwencją lipcowej nowelizacji Polskiego Ładu, w której to określono obowiązywanie szeregu przepisów od 1.1.2023 r.

Nowelizacja wprowadziła mechanizm zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów (dla podatników opodatkowanych podatkiem liniowym) lub odliczenia od przychodu (dla opodatkowanych ryczałtem) zapłaconych składek zdrowotnych do określonego w przepisach rocznego limitu lub wielkości. Przewidziała również możliwość zmiany formy opodatkowania za 2022 r. dla podatników opodatkowanych podatkiem liniowym lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. W obu przypadkach zmiana możliwa jest jedynie na skalę podatkową. W książce przedstawiono praktyczne przykłady z obliczeniami opłacalności takiej zmiany dla podatników oraz poruszono kwestię dopłaty składki zdrowotnej przy skorzystaniu z tej preferencji.

Jednym z kluczowych zagadnień opisanych w publikacji jest zmiana w stosowaniu kwoty zmniejszającej podatek dla podatników opodatkowanych skalą podatkową. Do 2022 r. kwota ta była stała, niepodzielna i wynosiła od stycznia do czerwca 2022 r. 425 zł miesięcznie, a następnie od lipca do grudnia 2022 r. 300 zł miesięcznie. Od 1.1.2023 r. istnieje możliwość podziału kwoty zmniejszającej podatek w stosunku do trzech płatników. Zasady i sposób rozbicia kwoty oraz praktyczne przykłady przedstawiające hipotetyczne dylematy podatników zostały szczegółowo opisane w publikacji. Ponadto publikacja zawiera instrukcję wypełnienia krok po kroku najnowszej wersji formularza PIT-2 oraz szczegółowy opis właściwości formularzy PIT-2A i PIT-3.

W książce opisano też szereg mniejszych zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązujących lub możliwych do zastosowania od 1.1.2023 r. Przybliżono kwestie dotyczące:

- 1) wyłączenia odpowiedzialności płatnika w przypadku niezgodnego z prawem złożenia oświadczenia uprawniającego do ulgi przez podatnika (pracownika),
- 2) możliwości zwolnienia płatnika z obowiązku poboru zaliczek na podatek w trakcie roku, korzystnej dla podatnika, który szacuje roczne dochody na poziomie równym lub niższym niż kwota wolna od podatku,
- 3) ujednoczenie terminu składania zeznań rocznych,
- 4) skrócenie terminu płatności ryczału za grudzień 2023 r.,
- 5) nowych, większych limitów dla działalności nierejestrowanej w związku z podwyższeniem minimalnego wynagrodzenia,
- 6) podwyższenia procentu podatku przekazywanego na rzecz OPP,
- 7) zmiany w odliczaniu ulgi prorodzinnej i możliwość zwrotu niewykorzystanej ulgi,
- 8) możliwości opodatkowania najmu prywatnego tylko ryczałem od przychodów ewidencjonowanych.

Cały rozdział opracowania poświęcono składce zdrowotnej dla przedsiębiorców w 2023 r. W kwestii wysokości oraz podstawy wymiaru składki nie przewidziano kluczowych zmian, jednak obowiązujące w dotychczasowej formie przepisy o składce zdrowotnej wymusiły konieczność dopłaty lub zwrotu nadpłaconej składki zdrowotnej w 2022 r., a mechanizm składania wniosków w kwestii zwrotu składki opisano. Ponadto poruszono kwestie składki zdrowotnej dla wspólników spółek osobowych, kapitałowych i wspólników kilku spółek oraz zwrócono uwagę na rozszerzenie katalogu osób obowiązanych do odprowadzania składki zdrowotnej o komplementariuszy spółek komandytowo-akcyjnych.

Ministerstwo Finansów, wraz z najnowszymi formularzami PIT-2/2A/3, udostępniło również formularz PIT-11, który uprawnieni płatnicy będą obowiązani składać w odniesieniu do przychodów podatników osiągniętych w 2022 r. Zasady składania oraz terminy przekazywania formularza do urzędu skarbowego nie zmieniły się. Sam formularz zawiera jednak kilka zmian. Jest to w szczególności dodanie obowiązku uwzględniania należności z zasiłków macierzyńskich, od których płatnik pobierał zaliczki na podatek, również dla podatników korzystających z preferencji w postaci tzw. PIT-0 oraz ulgi dla młodych oraz samych przychodów zwolnionych z podatku z tytułu ulgi dla pracujących seniorów, osób powracających z emigracji oraz rodziny 4+. W związku ze zwiększeniem rocznego limitu w odliczeniu wielkości składek członkowskich na rzecz związków zawodowych do 500 zł rocznie, dodano również obowiązek przekazywania takiej informacji w PIT-11.

Przytoczone wyżej zmiany, opisane w praktycznym ujęciu sprawiają, że publikacja może stanowić kompleksowy podręcznik dla specjalistów kadr i księgowości.

Limity PPE, IKE i IKZE kolejny raz pójdą w górę, co jest bezpośrednio związane z rekordową podwyżką prognozy płacy przeciętnej na 2023 r. Dzięki temu posiadacze IKE lub IKZE będą mogli więcej oszczędzać w ramach swoich trzecieofilarowych produktów, a w ramach PPE uczestnicy mogą większą składkę deklarować do finansowania tego drugofilarowego produktu. Co ważne, o ile w przypadku IKE i IKZE pracodawca nie pośredniczy w procesie wnoszenia wpłat, to w PPE składka dodatkowa jest potrącana przez pracodawcę.

Limit 30-krotności w 2023 r. również się zwiększy i będzie to wzrost bardzo wysoki. Po raz pierwszy przekroczy 200 000 zł w skali roku. Ten limit, podobnie jak IKE, IKZE oraz PPE jest powiązany z wysokim przeciętnym wynagrodzeniem, które jest prognozowane na 2023 r. W 2023 r. poza wzrostem samego limitu 30-krotności, nie ma w planach innych zmian mających na celu np. zmianę wysokości samej krotności np. do 35/40-krotności ani całkowitej likwidacji tego limitu, takie pomysły pojawiały się w poprzednich latach.

Czy czeka na pełne oskładkowanie umów zlecenia? Takie pytanie pojawia się średnio co kilka miesięcy, wraz z nowymi zapowiedziami i komentarzami ze strony rządu. Nowa wyraźnie zapisana data w treści KPO wskazuje, że do 31.3.2023 r. Polska zobowiązała się taką reformę przeprowadzić. Na dzień oddania książki do druku nie pojawił się w tym zakresie żaden projekt ustawy, ale biorąc pod uwagę, że rząd w ostatnim okresie bardziej zaangażował się w proces uzyskania środków z KPO, nie można wykluczyć, że tego rodzaju zmiana i reforma nie zostanie wprowadzona do prac legislacyjnych w najbliższych tygodniach. Na szczegóły czekamy, ale może się okazać, że już w 2023 r. pełne oskładkowanie umów zlecenia stanie się faktem.

Zmiany w CudzU również są częścią realizacji tzw. kamieni milowych w ramach KPO. Projekt ustawy w tym zakresie trafił do konsultacji społecznych we wrześniu i do początku grudnia nic w tym zakresie nie zostało zrealizowane. Procesy w ramach zatrudniania cudzoziemców mają być w pełni elektroniczne, a tego rodzaju zmiana może wejść w życie już w pierwszej połowie 2023 r.

W treści publikacji w sposób kompleksowy analizujemy zmiany, które obejmują pracodawców, pracowników, przedsiębiorców, w licznych przykładach wyjaśniamy, jak należy postępować i odnaleźć się w trudnej rzeczywistości zmian przepisów.

Autorzy

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl